

Emődi Gyermekálmom Óvoda és Bölcsőde

Bölcsődei Szakmai Program

Készítette: Matiz Csilla
intézményvezető

2022

Tartalom

Jogszabályi háttér.....	5
1. A BÖLCSŐDE ADATAI.....	6
2. A BÖLCSŐDE DEFINÍCIÓJA.....	7
3. AZ INTÉZMÉNY JOGÁLLÁSA.....	7
4. AZ ELLÁTANDÓ CÉLCSOPORT ÉS AZ ELLÁTANDÓ TERÜLET JELLEMZŐI.....	7
4.1. Az intézmény bemutatása.....	7
4.2. A Szakmai Program célja.....	9
4.3. A szakmai program elérhetősége.....	9
4.4. Pedagógiai hitvallás.....	9
4.5. Gyermekkép.....	10
4.6. Kisgyermeknevelő kép.....	10
4.7. Bölcsődekép.....	11
4.8. Az intézmény minőségpolitikája.....	11
5. A BÖLCSŐDEI SZOLGÁLTATÁS CÉLJA, FELADATA, ALAPELVEI.....	12
5.1. A bölcsődei nevelés célja.....	12
5.2. A bölcsődei nevelés-gondozás feladata.....	12
5.2.1. Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása.....	13
5.2.2. Az érzelmi fejlődés és a szocializáció segítése.....	14
5.2.3. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése.....	14
5.3. A Bölcsődei nevelés-gondozás alapelvei.....	15
5.3.1. A család rendszerszemléletű megközelítése.....	15
5.3.2. A koragyermekkorai intervenció szemlélet befogadása.....	15
5.3.3. A kisgyermeki személyiség tisztelete.....	15
5.3.4. A családi nevelés elsődlegességének tisztelete.....	16
5.3.5. Az egyéni bánásmód érvényesítésének elve.....	16
5.3.6. A fokozatosság megvalósításának elve.....	16
5.3.7. Biztonság és stabilitás megteremtésének elve.....	17
5.3.8. A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe.....	17
5.3.9. A gondozási helyzetek kiemelt jelentősége.....	17
5.3.10. A gyermeki kompetenciakészítés támogatása.....	18
6. SZEMÉLYI FELTÉTELEK.....	18
6.1. Kisgyermeknevelők.....	18
6.2. Bölcsődei dajkák.....	19
7. TÁRGYI FELTÉTELEK.....	20

7.1. Csoportszoba.....	20
7.2. Fürdőszoba (fürösztó)	21
7.3. Gyermeköltöző (átadó).....	21
7.4. Játszóudvar.....	21
7.5. Játékkészlet.....	22
8. AZ INTÉZMÉNYEN BELÜLI ÉS MÁS INTÉZMÉNYEKEL TÖRTÉNŐ EGYÜTTMŰKÖDÉS	22
8.1. Kapcsolattartás a családdal.....	22
Kapcsolattartás formái a szülőkkel:	23
8.1.1. Szülői értekezletek	23
8.1.2. Családlátogatás.....	24
8.1.3. Napi beszélgetések a szülővel.....	24
8.1.4. Szülőcsoportos beszélgetések	24
8.1.5. Egyéni beszélgetések.....	24
8.1.6. Családi füzet	25
8.1.7. Szervezett közös programok.....	25
8.2. Bölcsődén kívüli együttműködés	25
8.2.1. A bölcsőde és az óvoda kapcsolata	25
9. A FELADATELLÁTÁS SZAKMAI TARTALMA, MÓDJA, A BIZTOSÍTOTT SZOLGÁLTATÁSOK FORMÁI, KÖRE, RENDSZERESSÉGE, GONDOZÁSI, NEVELÉSI, FEJLESZTÉSI FELADAT JELLEGE, TARTALMA, MÓDJA	27
9.1. A bölcsőde működési rendje.....	27
9.2. Saját kisgyermeknevelői rendszer	27
9.3. A bölcsődei nevelés-gondozás főbb helyzetei	28
9.4. A gyermekcsoportok szervezése.....	35
9.5. Beszoktatás	35
9.6. Napirend.....	36
9.7. Fejlődés jellemzői a bölcsődéskor végére.....	36
10. AZ ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELENEK MÓDJA	37
11. A SZOLGÁLTATÁSRÓL SZÓLÓ TÁJÉKOZTATÁS	38
11.1. Gyermekélelmezés	38
11.2. Étkezési térítési díj.....	38
11.3. A gyermekekről vezetett dokumentáció.....	39
11.3.1. Gyermek egészségügyi törzslap	40
11.3.2. Családi füzet.....	40
11.3.3. Bölcsődei csoportnapló.....	40
11.3. 4. Napi jelentés kimutatás TAJ alapú központi nyilvántartás (KENYSZI)	40

12. AZ ELLÁTOTTAK ÉS A SZOLGÁLTATÁST VÉGGŐK JOGAINAK VÉDELME	40
<i>A gyermekeket védő jogok.....</i>	<i>41</i>
13. SZAKMAI FELKÉSZÜLTSG BIZTOSÍTÁSÁNAK MÓDJA, FORMÁI	43
14. ÉRDEKKÉPVISELETI FÓRUM.....	43
<i>14.1. Az Érdekképviseleti Fórum működésének célja.....</i>	<i>43</i>
<i>14.2. A Fórum feladata</i>	<i>44</i>
<i>14.3. Az Érdekképviseleti Fórum jogköre, felelőssége.....</i>	<i>44</i>
15. ÉRVÉNYESSÉGI NYILATKOZAT	45
16. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.

Jogszabályi háttér

- Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25)
- Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja
- 1991. évi LXIV. törvény a Gyermekek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt egyezmény kihirdetéséről,
- 1997. évi XXXI. törvény A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról.
- 15/1998. (IV.30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- 9/2000. (VIII. 04.) SZCSM rendelet
- 369/2013. (X.24.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről.
- 1992. évi XXXIII. törvény a Közalkalmazottak jogállásáról.
- 235/1997. (XII.17) Kormányrendelet a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgáltatások és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról.
- 328/2011. (XII.29) Kormányrendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról.
- 8/2000 (VIII.4.) SzCsM Rendelet a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásba vételéről.
- 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet

1. A BÖLCSŐDE ADATAI

Az intézmény fenntartója:	Emőd Város Önkormányzata
Székhelye:	3432 Emőd, Kossuth tér 1.
Képviselője:	polgármester
Az intézmény neve:	Emődi Gyermekálmom Óvoda és Bölcsőde
Az intézmény címe:	3432 Emőd, Kossuth utca 54.
Az intézmény ellátási területe:	Borsod-Abaúj-Zemplén megye
Férőhelyszám:	24 fő
Ellátottak életkora:	20 hetes kortól 3 éves korig
Nyitvatartási ideje:	Hétfőtől – péntekig 6 ⁰⁰ órától – 17 ⁰⁰ óráig
Szakmai vezető:	Intézményvezető 06 30/785-9082
Email:	oviemod@gmail.com
Telefonszám:	06 46/576-289
Honlap:	www.oviemod.hu

2. A BÖLCSŐDE DEFINÍCIÓJA

A bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás részeként a gyermekek napközbeni ellátásának egyik formája. A bölcsőde a családban nevelkedő gyermekek (20 hetestől – 3 éves korig) szakszerű gondozását és nevelését végző intézmény. Ha a gyermek a 3. évét betöltötte, a bölcsődei gondozási-nevelési év végéig maradhat a bölcsődében. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásáról szóló 1997. évi XXXI. törvény {továbbiakban: gyermekvédelmi törvény} 42. § (1) bekezdés értelmében, amennyiben a gyermek még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. életévének betöltését követő augusztus 31.-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében.

3. AZ INTÉZMÉNY JOGÁLLÁSA

Az intézmény jogi személyiséggel rendelkező, részben önállóan működő költségvetési szerv. Az intézményvezető a juttatások előirányzata felett önállóan rendelkezik, míg valamennyi egyéb kiemelt előirányzat tekintetében keretgazdálkodást folytat.

A működés pénzügyi forrása:

- állami normatív támogatás
- fenntartói támogatás, melyet a Fenntartó a mindenkor évi költségvetésben határoz meg
- pályázatok

4. AZ ELLÁTANDÓ CÉLCSOPORT ÉS AZ ELLÁTANDÓ TERÜLET JELLEMZŐI

4.1. Az intézmény bemutatása

Emőd Város Borsod-Abaúj-Zemplén megyében, Miskolctól 20 km-re, a 3. számú országos főút mellett helyezkedik el. Családi házas utcák és gondozott zöldövezetek jellemzik. Városunk lakossága több mint 5000 fő.

Az itt élő emberek megélhetési forrását a helyi intézmények és vállalkozások, gazdálkodó egységek, valamint a közeli településeken, illetve a megyeszékhelyen lévő üzemek, magánvállalatok biztosítják.

A város fejlődését előmozdítva és a településen élők igényeit figyelembe véve a fenntartó finanszírozásával és támogatásával 2017-től biztosított a 3 éven aluli gyermekek bölcsődei ellátása. A bölcsőde többcélú közös igazgatású intézményként az óvoda telephelyén került kialakításra, 7 fő gyermek ellátását valósítja meg. Városunkban a mini bölcsőde, mint szociális intézmény betöltötte funkcióját, a munkát vállaló családoknál segítette a gyermekek napközbeni ellátását, biztosította a három éven aluli gyermekek gondozását. Településünkön megnövekedett az igény a bölcsődés korú gyermekek elhelyezésére. A település dinamikus fejlődésének köszönhetően sok kisgyermekes család teremt otthont Emődön. A város lakosságának folyamatos növekedése maga után vonta a bölcsődei szolgáltatás iránti igényt, ezáltal az intézményi és infrastrukturális fejlesztést.

Az intézményünk a „Bölcsőde fejlesztése Emődön” címen beadott, TOP-1-4-1-16-B01-2017-00007 azonosító számú projekt keretében, az Európai Regionális Fejlesztési Alap és a Magyar Állam támogatásával épült. Célja egy olyan új épület építése, ahol egy 2 csoportos, 24 férőhelyes modern, 21. századi bölcsőde kerül kialakításra. Intézményünk jól megközelíthető, frekventált helyen, a város központjában, az általános iskola szomszédságában helyezkedik el. A településen élő fiatalok száma évről évre növekszik, egyre több család költözik településünkre igénybe véve a Kormány által bevezetett családi otthonteremtési kedvezményt (CSOK) és egyéb támogatásokat. Ezek a támogatási programok sok fiatal család számára nyújtanak segítséget a „fészekrakáshoz” és a családalapításhoz.

Az Emődön élő 3 év alatti gyermekek szociokulturális háttere vegyes képet mutat.

A kisgyermekes kereső szülők körében egyre többen veszik igénybe az állam által nyújtott GYED extra és egyéb támogatásokat, ezáltal növekszik a munkavállalási mutató. Az új bölcsőde beindításával a kisgyermekes családokat és a gyermekek szüleinek munkavállalását szeretnénk támogatni. Mindezek mellett a családok életét más-más erkölcsi normák, nevelési elvek jellemzik. A társadalmi helyzet (világjárvány, gazdasági válság, háborús helyzet) nagy terhet ró a családokra, többen hátrányos helyzetbe kerülnek. A hátrányok kompenzálására megfelelő szociális ellátást nyújt a bölcsődei ellátás. A gyermekek szociokulturális hátterének figyelembe vételével a bölcsődei munkánk kiemelt feladata a hátrányok csökkentése, az esélyteremtés biztosítása.

4.2. A Szakmai Program célja

A szakmai programmal célunk a bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramjának magas szintű megvalósítása, a szakmai értékek megőrzése és továbbadása, a kialakult jó gyakorlatok megerősítése, új módszerek és tevékenységek bevezetése, a dolgozók és a szülők nevelői szemléletének formálása, kapcsolat és hálózat építése.

Kiemelt célunk a kisgyermek életének harmonikussá, érzelem és élmény gazdaggá, valamint tartalmasan színessé tétele, annak érdekében, hogy nyitottak legyenek az őket körülvevő világra és annak szépségeire.

Szakmai programunkat úgy alakítottuk ki, hogy az intézmény nevelési szemléletének, valamint a gyermekekről vallott azonos gondoskodás elvének egységén működjön.

4.3. A szakmai program elérhetősége

A szakmai program a bölcsődében elérhető a szülők számára, illetve az intézmény honlapján (www.oviemod.hu) megtekinthető. A felvételt követő első szülői értekezleten az intézményvezető ismerteti a szülőkkel. A szakmai programhoz kapcsolódó tevékenységek tervezete az öltözőben elhelyezett faliújságokon megtekinthető.

4.4. Pedagógiai hitvallás

A nevelés elsődleges színtere a család. A bölcsődei nevelés ezt kiegészítő, támogató, mintanyújtó szerepet vállal annak érdekében, hogy a gyermek sokoldalú személyiségformálását megvalósítsuk. Célunk a fejlődés elősegítése, a mentálhigiénés szemlélet és az érzelmi intelligencia kibontakoztatása a családokkal együttműködve, a természet iránti szeretet megalapozása, mely lehetőséget ad a sokrétű tapasztalatszerzésre. Az intézményi és a családi nevelést egymást erősítő folyamatként értelmezzük, mely megfelelő alapokat biztosít a gyermekek neveléséhez.

4.5. Gyermekkép

„A gyermekben érlelődik a jövő...” –írta Hermann Alice, s hogyan alapozzuk meg ezt a „jövőt”, az rajtunk múlik, mert a gyermek olyan, amilyenné a felnőtt világ alakítja.

Olyan gyermekeket szeretnénk nevelni, akik mint a szivárvány, sokszínűek és mégis egyediek. Gyermekképünk alapját adja az a felfogásmód, hogy minden gyermek egyedi, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető individuum és szociális lény egyszerre, akinek fejlődése önmagához viszonyítva mérhető. Olyan gyermekeket szeretnénk nevelni, akiknek az olthatatlan kíváncsiság vezeti megismerésüket, kitartásuk segíti sikereiket, nyitottak a természetre, a környezetre érzékenyek, akik tudnak szeretetet adni és kapni.

Az első évek a legmeghatározóbbak a gyermek életében, személyisége fejlődésében. A korai kötődés és a szocializáció időszakában alakulnak ki a későbbi egész életre jellemzőbb szokások, viselkedésminták alapjai.

A csecsemő és a kisgyermek magával hozott képességeinek kibontakoztatásához a legkedvezőbb feltétel a szabadban mozgás és játéktevékenység, a bizalomteljes meghitt személyi kapcsolat, az aktivitásra építő, interakcióban gazdag gondozás.

A gyermek fő tevékenysége a játék, mely útján megtanul tanulni, érdeklődni, kísérletezni.

Megtanulja a nehézségek leküzdését. Megismeri az örömet, a megelégedést, amit a siker, a türelmes önálló, kitartó munka által elért eredmény útján szerez meg.

A nem kognitív készségek, kompetenciák kisgyermekkorai elsajátítása elengedhetetlen feltétele a későbbi eredményes tanuláshoz, az iskolai, társadalmi szerepvállalás sikeréhez.

4.6. Kisgyermeknevelő kép

A kisgyermeknevelő legfőbb munkaeszköze a személyisége. Alapvető tulajdonsága az empátia, az elfogadás és a hitelesség. Képes érzelmi biztonságot nyújtó kapcsolat kialakítására minden kisgyermekkel. Jól ismeri a kisgyermek életkori sajátosságait, egyéniségét, támogatja a személyiség kibontakozását, az aktivitást, az önállósodást. Képes a szülőkkel partneri kapcsolatban együttműködve elősegíteni a szokások, a viselkedési szabályok elsajátítását. A gyermekek ellátását elhivatottsággal, professzionálisan, igényesen végzi. Képes a szakmai fejlődésre, a folyamatos megújulásra. Tudatában van annak, hogy személye, viselkedése példa lehet a gyermek és a szülők számára.

4.7. Bölcsődekép

Küldetésünk: szolgáltató családbarát intézményként hozzájárulunk a családok életminőségének javításához. Egészséges élettér kialakításával, a szülőkkel konstruktív, kölcsönös bizalmon alapuló, segítő partneri együttműködéssel a kisgyermek egyéni gondozása, harmonikus fejlesztése.

Intézményünk nyitott a kisgyermekes családok számára. Célunk, hogy minden kisgyermek otthonosan, biztonságban érezze magát bölcsődénkben. Fontosnak tartjuk a derűs kisgyermekkor, érzelmi biztonság megteremtését, melyet mottónkkal is megerősítünk:

„Akkor jó a világ, ha jó benne gyermeknek lenni.”

Kiemelt figyelmet fordítunk az egészséges életvitel, a környezettudatos magatartás és a mentálhigiénés szemlélet megalapozására. Arculatunk leginkább a játék és játékos tevékenykedtetés határozza meg, melyben figyelembe vesszük az életkori sajátosságokat és az egyéni képességeket is. Az óvó-védő, szociális, nevelő-gondozó funkciókat az egészséges, környezettudatos környezet megteremtésével teljesítjük ki.

4.8. Az intézmény minőségpolitikája

Kiemelt feladatunknak tartjuk az egészséges életmód szokásainak megalapozását, a megismerési folyamatok fejlődésének segítségét.

A bölcsődében kellemes, családi hangulatú mindennapokon, sok játékkal várjuk a gyermekeket.

A szakmailag elkötelezett kisgyermeknevelők, bölcsődei dajkák egyéni törődéssel biztosítják a gyermekek komfort érzetét, örömteli játékát. A sokféle játékkal felszerelt udvaron és csoportszobákban segítjük a játékos tevékenységek általi új ismeretek megtapasztalását, a tevékenykedést, mozgást. Szakmai tevékenységünk folyamatos fejlesztési irányának meghatározásához kérdőíveken, illetve különböző fórumokon a szülőktől, az intézmény fenntartójától a bölcsődei működés és eredményesség értékelését kérjük.

Célunk, hogy dolgozóink szervezett és irányított keretek között végezzék gondozási-, nevelési tevékenységüket a módszertani irányelvek, a gyermekvédelmi törvény alkalmazásával.

Továbbá, hogy jó minőségű munkát végezzenek a gyermekek és szülők általános megalégedettségére.

Fontosnak tartjuk a szakmai tudás gyarapítását, a rendszeres önképzést és továbbképzést, hogy minél magasabb szintű gondozást-nevelést tudjunk biztosítani.

5. A BÖLCSŐDEI SZOLGÁLTATÁS CÉLJA, FELADATA, ALAPELVEI

5.1. A bölcsődei nevelés célja

A pszicho-szociálisan érett, önálló, harmonikus személyiség megalapozása. Az esélyegyenlőség megteremtése, a társadalmi beilleszkedés elősegítése.

A nevelés céltudatos, tervszerű érték közvetítő folyamat, mely során ismereteket, szokásokat, hagyományokat, normákat, viselkedésformákat sajátít el a gyermek. Az érték elsajátítás folyamatában az érzelmeknek meghatározó szerepe van a 3 éven aluli korosztály életében, ezért átélhető, megtapasztalható élményeket kell közvetíteni. A nevelés bipoláris, a gyermek is aktív résztvevője. A bölcsődei szakemberek a családi nevelést figyelembe véve, azt kiegészítve, a szülőkkel együttműködve alakítják ki a nevelés folyamatát.

5.2. A bölcsődei nevelés-gondozás feladata

A bölcsőde feladata a családban nevelkedő gyermekek napközbeni ellátása, a testi, lelki, szociális szükségletek kielégítése, a harmonikus fejlődés elősegítése a gyermekek feltétel nélküli elfogadásával, fizikai-, és érzelmi biztonságának, jólétének megteremtésével, kompetenciájának figyelembe vételével, játéktevékenység és egyéb tapasztalatszerzési lehetőségek biztosításával, viselkedés minták nyújtásával. Figyelmet fordítunk a hátrányos helyzetű, szegény, periférián élő családok gyermekei esetében a hátrányok és következményeik enyhítésére, ellensúlyozására, a sajátos nevelési igényű gyermekek gondozásba épített fejlődésének segítésére. A kisebbséghez tartozó gyermekek esetében nemzeti/etnikai hovatartozás tiszteletben tartása, az identitás tudat kialakulásának elősegítése. Egyenlő esélyekhez juttatás, társadalmi beilleszkedés elősegítése.

A kisgyermeknevelés legfontosabb feladata, hogy azt tanulja, tapasztalja meg a gyermek, hogy szeretik, hogy fontos és értékes, és bízhat a felnőttekben.

5.2.1. Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

Feladatunk a bölcsődés korú gyermekek szocializációja, az egészséges életmód szokásainak kialakítása, az értelmi - érzelmi fejlődés segítése, melynek során figyelembe vesszük a 3 év alatti korosztály életkori sajátosságait.

Egészségvédelem:

Az egészséges testi-lelki fejlődés elősegítése érdekében fontos tényezők:

- a fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése,
- a primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése,
- a környezethez való alkalmazkodás és az alapvető kultúrhigiénés szokások kialakulásának segítése,
- rugalmas, a kisgyermek életkorához egyéni fejlettségi szintjéhez és az évszakokhoz igazodó napirend biztosítása,
- a játék, mozgás, a szabad levegőn való aktív tevékenységek váltakozása, a fedett terasz, a tágas udvar, mozgásfejlesztő eszközök, homokozó rendszeres használata,
- a pihenés feltételeinek megteremtése

Egészséges táplálkozás:

Az étlap szerkesztésénél figyelembe vesszük a korszerű gyermekélelmezés követelményeit, a bölcsődeorvos javaslatát. Az ételek tárolása, tálalása, ételminta vétele az előírásnak megfelelően történik.

Prevenációs feladatok megvalósítása:

Prevenációs feladatok megvalósításába szükség esetén speciális szakemberek bevonását szorgalmazzuk (gyermekorvos, dietetikus, gyógypedagógus, pszichológus stb.).

A sajátos nevelési igényű, a magatartás vagy fejlődési problémákkal küzdő kisgyermekes esetében hangsúlyosabban alkalmazzuk az intervenció szemléletet.

5.2.2. Az érzelmi fejlődés és a szocializáció segítése

- derűs légkör biztosítása, a bölcsődébe kerüléssel járó nehézségek lehetőség szerinti megelőzése, ill. csökkentése, a gyermekek beilleszkedésének segítése,
- a kisgyermeknevelő-gyermek között szeretetteljes, érzelmi biztonságot jelentő kapcsolat kialakítása,
- az egyéni szükségletek kielégítése, a komfortérzet állandósítása,
- a társas kapcsolatok alakulásának, az együttélés szabályainak megismertetése, elfogadásának, alkalmazásának segítése,
- sok új egyéni és közös élmény megélésének szervezése.

A család elsődleges szerepet tölt be a szocializáció szempontjából. A közösségbe kerüléskor a családban megtanult viselkedési normák megerősítést, vagy elutasítást kapnak. Így a gyermek megtanulja a társas együttélés helyes mechanizmusát, a 3. életév végére tolerálja is. A közösség másodlagos szocializációs szintérré válik, ahol lehetőség nyílik a rendszeres gyakorlásra, s ezek lehetővé teszik a helyes viszony megtanulását. Ezek a megnyilvánulások vezetnek a gyermek önállósodásához, a jó szokások kialakulásához. Kisgyermeknevelői munka során feladat, hogy észrevegyük a gyermek veleszületett, vagy fejlődése folyamán szerzett problémáit, s indirekt, vagy kevésbé direkt eszközökkel befolyásoljuk a fejlődését, kompetenciakészítésének támogatása – a kisgyermek elveinek, gyermeki jogainak tiszteletben tartásával.

5.2.3. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

A nyugodt, derűs, konfliktusmentes játékidő megteremtéséhez szükség van a megfelelő környezet kialakítására. Ennek a miliónek a megteremtésénél törekszünk, hogy biztonságos, esztétikus tevékenységre serkentő, motiváló és minél több tanulási lehetőséget kínáló legyen.

Ebben a közegben fontos feladatunk:

- a gyermek életkorának, érdeklődésének megfelelő tevékenységek lehetőségének biztosítása,
- az önálló játék, társas lét, aktivitás és a kreativitás támogatása,
- játékos ismeretnyújtás,

- a cselekvéses tanulás lehetőségeinek megteremtése a kisgyermeknevelő aktív részvételével,
- a gyermek tevékenységének támogató-bátorító odafigyeléssel kísérése, megerősítése,
- gyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során élmények, viselkedési és helyzet-megoldási minták nyújtása.

5.3. A Bölcsődei nevelés-gondozás alapelvei

5.3.1. A család rendszerszemléletű megközelítése

A kisgyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége. Komplex látásmóddal kiindulópontnak tekintjük a családot. Elsődleges szempontunk a család működésének megismerése, az erősségek, gyengeségek felismerése. Erősségekre építve hozzájárulunk a család életminőségének javításához.

Szükség esetén lehetőségeinkhez mérten törekszünk a családi nevelés hiányosságainak kompenzálására, korrigálására. Mindezek értelmében lehetővé tesszük a szülők számára a részvételt a gyermekük bölcsődei életében különböző szinteken és módokon.

5.3.2. A koragyermekkorai intervenció szemlélet befogadása

A koragyermekkorai intervenció magában foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató funkcióját tekintve alkalmas színtér a koragyermekkorai intervenció szemléletének alkalmazására. Ennek értelmében a kisgyermeknevelő feladata az esetlegesen felmerülő fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése.

5.3.3. A kisgyermeki személyiség tisztelete

A kisgyermek egyedi, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető individuum, egyéni szükségletekkel rendelkező, fejlődő személyiség. Különleges védelem, bánásmód illeti meg.

A bölcsődei nevelés a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul az alapvető gyermeki jogok tiszteletben tartásával. Figyelmet kell fordítani az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességbeli különbözőségek iránti tolerancia kialakítására.

5.3.4. A családi nevelés elsődlegességének tisztelete

A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és azokat erősítve vesz részt a gyermekek nevelésében. Mindezek értelmében fontos a szülők számára lehetővé tenni a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény életébe. Elsődlegesen a család joga és kötelessége a kisgyermek nevelése. A kisgyermek nevelése a családi nevelés értékeire, hagyományaira és szokásaira épít tiszteletben tartva a gyermeki jogokat. A szülők bekapcsolása az intézményszolgáltató életébe, partnerközpontú együttműködés kialakítása.

A nevelés és a gondozás elválaszthatatlan egységet alkot. A gondozás minden helyzetében nevelés történik, a nevelés helyzetei, lehetőségei még sem korlátozódhatnak csak a gondozási helyzetekre.

5.3.5. Az egyéni bánásmód érvényesítésének elve

A gyermek fejlődésének alapvető feltétele a vele foglalkozó felnőtt őszinte érdeklődése, elfogadó, empatikus, hiteles nevelői magatartása. A kisgyermeknevelő szeretetteljes odafordulással, megfelelő környezet kialakításával, a gyermek életkori-, és egyéni sajátosságait, fejlettségét, pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, hangulatát figyelembe véve segíti a gyermek fejlődését. A fejlődés ütemét mindig magához a gyermekhez viszonyítva kell megítélni. Ezért fontos, hogy a intézményünkbe járó kisgyermekek mindegyike egyéni szükségleteihez igazodó mértékben részesüljön érzelmi biztonságot nyújtó gondoskodásban, támogatásban. A kisgyermeknevelő elfogadja, tiszteletben tartja a vallási, nemzetiségi, etnikai, kulturális, stb. hovatartozást.

5.3.6. A fokozatosság megvalósításának elve

A gyermekek beszoktatásától kezdődően fokozatosan segítjük a szocializációt, az önállósodást, a fejlesztéseket, a változások elfogadását.

A fokozatosságnak a bölcsődei nevelés minden területét érintő bármely változás esetén érvényesülnie kell. A kisgyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a szokások kialakulását.

5.3.7. Biztonság és stabilitás megteremtésének elve

Az intézménybe kerülő bölcsődéseink beszoktatásának időszakára úgy tekintünk, mint a kisgyermek elvesztett biztonságának újrateremtésére. A személyi és tárgyi környezet állandósága (saját gyermekrendszer, felmenőrendszer, csoport és környezet állandóság), a napirend folyamatossága, az egyes mozzanatok egymásra épülése stabilitást, kiszámíthatóságot eredményez, amely a gyermek biztonságérzetét növeli. Az új helyzetek fokozatos bevezetése segíti az alkalmazkodást, a megismerést, a változások elfogadását.

5.3.8. A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

Biztonságos és tevékenységre motiváló személyi, tárgyi környezettel, elegendő idő biztosításával, a gyermek kompetenciájának figyelembevételével segítjük az önállósodást.

Fokozza a gyermek aktivitását és önállóság iránti vágyát a felé irányuló szeretet, elismerés, a próbálkozások támogatása, ösztönzése, az igényekhez igazodó segítségnyújtás. A kisgyermeknevelő az élményszerzés lehetőségének biztosításával, példamutatással, az egyes élethelyzetek a gyermek számára átláthatóvá, befogadhatóvá tétele, a tapasztalat-feldolgozás segítségével, bátorítással segíti a tanulást. A gyermekkel foglalkozó felnőttek a bölcsődei program alapján végzik tevékenységüket, szakmai tudásukat szinten tartják, szakmai kompetenciájukat fejlesztik. Személyiségükkel hatnak a kisgyermekre és a családra.

5.3.9. A gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A gondozási és nevelési helyzetek elválaszthatatlan egységet alkotnak. A professzionális gondozással hozzájárulunk a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához, a nevelési feladatok megvalósulásához. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, a nevelés helyzetei és lehetőségei nem korlátozódnak kizárólag a gondozási helyzetekre. A nevelés érték közvetítés és értékteremtés. Eredményessége érdekében fontos, hogy a gyermekekkel foglalkozó felnőttek – a személyiség különbözősége tisztelete mellett egyetértsenek a gyermek kompetenciájának és pillanatnyi szükségleteinek megfelelő biztosításában, az alapvető értékek, erkölcsi normák és célok tekintetében, és egyeztessék nézeteiket, közelítsék egymáshoz nevelői gyakorlatukat.

5.3.10. A gyermeki kompetenciakészítés támogatása

A kognitív, érzelmi és társas kompetenciák megalapozása a bölcsődés évekre tehető, ezért támogatásuk kiemelt jelentőséggel bír a nevelésben. Hangsúlyosan megjelenik a játékon, gondozási és egyéb tevékenységeken keresztül az ismeretek, élmények biztosítása, az egész életen át tartó tanulás igényének megalapozása. Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segíteni kell önálló kezdeményezéseit, megteremtve ez által az egész életen át tartó tanulás igényének, folyamatának biztos alapjait.

6. SZEMÉLYI FELTÉTELEK

A jogszabálynak megfelelően 2 csoporthoz 4 fő szakképzett kisgyermeknevelő tartozik.

Munkaidő beosztásuk hetente változik:

6⁰⁰ - 14⁰⁰

7⁰⁰ - 15⁰⁰

8⁰⁰ - 16⁰⁰

9⁰⁰ - 17⁰⁰

Munkájukat 2 fő (dajka) segíti.

Heti váltásban dolgoznak:

6⁰⁰ - 14⁰⁰

9⁰⁰ - 17⁰⁰

A vezetői feladatokat a fenntartó megbízásával az intézményvezető látja el, aki vezetői munkakörben, több éves szakmai tapasztalattal és kisgyermekgondozó-nevelő képesítéssel rendelkezik.

6.1. Kisgyermeknevelők

Az intézményvezető irányításával dolgoznak, munkájukban figyelembe veszik a gyermekorvos, a védőnő és szükség szerint a gyógypedagógus és a pszichológus szakmai útmutatását.

Tevékenységük:

- Az egészséges csecsemő és kisgyermek testi és pszichés fejlődésének elősegítésére, követésére és értékelésére alkalmas pedagógiai, pszichológiai, egészségügyi és gondozástechnikai ismeretei birtokában segítik a gyermekek egészséges, harmonikus fejlődését, az önállóság alakulását.
- Az érvényben lévő módszertani elvek, a helyi program figyelembevételével beszoktatják, gondozzák, nevelik a rájuk bízott gyermekeket.
- A csoport és az udvar eszközeinek állapotát figyelemmel kísérik, hogy azok a baleset-megelőzésnek és a biztonságának megfelelőek legyenek.
- Gondoskodnak a gyermekek rendszeres levegőztetéséről, az időjárásnak megfelelő felöltöztetéséről.
- A szülőkkel állandó kapcsolatot tartanak, rendszeresen beszámolnak a gyermekkel kapcsolatos napi eseményekről. A szülőkkel együttműködve családlátogatási és beszoktatási tervet készítenek és megvalósítják azt.
- Megtartják a csoport szülői értekezleteit.
- A csoportban vezetik az előírt nyilvántartásokat.

Létszám: 4 fő**Végzettség: Szakképzett kisgyermekgondozó-nevelő****6.2. Bölcsődei dajkák**

Tevékenységük: a higiénés követelményeknek megfelelően takarítják az intézmény helyiségeit. Előkészítik a gyermekek étkeztetését. Segítik a gondozási tevékenységeket. A bútorokat, az étkezési, valamint a játékeszközök el és lemosását rendszeresen elvégzik. Szükség szerint mossák és vasalják a gyermekek ruhadarabjait és a csoportok textíliáit.

Létszám: 2 fő**Végzettség: Szakképzett bölcsődei dajka vagy kisgyermekgondozó-nevelő**

A kisgyermeknevelő és a bölcsődei dajka munkarendje szorosan igazodik a kisgyermek napirendjéhez. Elsődleges szempont a napi munka tervezésénél, hogy a kisgyermeknevelő és a bölcsődei dajka a gyermekek ellátásáról megfelelően gondoskodni tudjon.

7. TÁRGYI FELTÉTELEK

A bölcsőde épülete a kor szellemének, a XXI. század előírásainak megfelelően bölcsődei feladatok ellátására épült. A 225 m² hasznos alapterületű intézmény modern, a kor elvárásainak és az előírásoknak megfelelő külső és belső résszel várja a bölcsődés korú gyermekeket. Az épület többfunkciós céllal épült: bölcsődei szolgáltatás és főzőkonyha/étkező. Tárgyi feltételeink a szakmai követelményeknek megfelelően, megalapozottan alakítottuk ki. A gyermekek életkorának, fejlettségének megfelelő bútorzattal, gondozási eszközökkel, korszerű játékokkal rendelkezünk. A szabadban mozgást, játékot és életet lehetővé tevő, biztonságos környezet biztosítására törekszünk, annak érdekében, hogy gyermekeink nevelése a legoptimálisabb tárgyi környezetben valósulhasson meg. A bölcsőde helyiségei, a csoportszoba, gyermekfürdőszoba, gyermeköltöző (átadó), melegítő konyha a szükséges eszközökkel van berendezve.

A tárgyi eszközök a bölcsődei ellátás eszközeiről és felszereléséről szóló jegyzék szerint kerülnek beszerzésre, az adott csoport létszámának figyelembevételével. A gyermekek ellátásához szükséges eszközök és felszerelések jó minőségűek, fertőtleníthetőek és a gyermekek életkorához, testméretéhez igazodóak.

Minden gyermeknek van saját jele, helye az asztalnál, saját ágya, szekrénye. Biztosítjuk a mozgásfejlesztő eszközöket, bútorokat, tágas játszóhelyeket. Ezek mind-mind a gyermek életkori sajátosságainak megfelelő tevékenységre, mozgásra ösztönzik, segítik az önállóság kialakulásában.

A gyermekbalesetek megelőzése érdekében folyamatosan karbantartjuk, védjük eszközeinket. Ismerve a kisgyermek sajátos gondolkodását, tevékenységüket mindig figyelemmel kísérjük.

7.1. Csoportszoba

Az alapterület megfelel a férőhelyszámnak. A bútorok megfelelő elhelyezésével alakítjuk ki az elkülönített, nyugodt játszóhelyeket. Többségében elegendő hely van a nagymozgásos tevékenységekhez és a csendes játékokhoz. A gyermekeknek biztonságos hempergő vagy pihenősarkot biztosítunk.

A puhaságot ülőpárnákkal, játszópárnákkal, kuckóval, mesesarokkal nyújtjuk.

A gyermekeknek saját helyük van az asztaloknál étkezéskor. A nyugodt alváshoz saját ágyat, állandó ágyszóka helyet biztosítunk gyermekeinknek. A kisgyermeknevelők ülőhelyét úgy helyezzük el, hogy mindig beláthassák a gyermekcsoportot.

A csoportszobák alapterülete: 45 m²

7.2. Fürdőszoba (fürösztő)

A gondozáshoz használt terület biztonságosan megközelíthető. Célszerű, tágas, megfelelően elhelyezett eszközök (pelenkázó, öltöztető pad, törülköző, és fésűtartó, egészalakos tükrök, fertőtlenítő eszközök,) segítik a gondozás folyamatosságát. A gyermekvéde és a mosdó a gyermekek számára elérhető, a gyermekméretű eszközök lehetőséget adnak az önálló tevékenységhez, a helyes szokások kialakításához.

A szájoáblításhez, fogmosáshoz a feltételeket szülők és a bölcsőde biztosítja. A gyermekek saját pelenkáit, ruházatait jellel látjuk el, és jellel ellátott előkészítő polcon, szekrényben, pólyázó asztalban tároljuk. A gyermekek személyes tárgyainak megkülönböztetésére is színes esztétikus jeleket használunk.

Alapterülete: 15,74 m²

7.3. Gyermekeöltöző (átadó)

A gyermekek otthoni és a váltóruháinak jellel ellátott bölcsődei öltözőrészeket biztosítunk. Berendezése: öltöztető pad, pelenkázó asztal, szék, gyermekeöltöző. A szülők számára biztosítjuk a várakozáshoz a feltételeket. A falújságokon helyezzük el a neveléssel, gondozással kapcsolatos aktuális tájékoztatásokat, egyéb szükséges információkat.

Alapterülete: 11,25 m²

7.4. Játszóudvar

Változatos mozgáslehetőségeket biztosítunk minden évszakban a beépített és a mobil játék eszközökkel. A szabványoknak megfelelő homokozókba évente tisztított minőségi homokot szállítatunk. Nyáron pancsolással, párapapu felszerelésével tesszük élvezetessé a kánikulai napokat. A szabadlevegőn altatás megszervezhető, fedett terasz, fektető ágyak, és valamennyi egyéb feltételek biztosítottak. Minden igényt kielégítő esztétikus és mozgásfejlesztő játszóparkban tölthetik gyermekeink az udvari játék idejét.

7.5. Játékkészlet

A játék készlet összeállításánál figyelembe vesszük a pedagógiai és az egészségügyi szempontokat, a gyermekcsoport életkori összetételét, létszámát. Fontosnak tartjuk, hogy biztonságos környezetben, jó minőségű, korszerű, fejlesztő játékokkal, eszközökkel játszassanak a gyermekeink. Biztosítjuk az anyag, a funkció szerinti változatosságot.

Változatos eszközöket kínálunk minden tevékenységformához (manipuláció, konstruálás, utánzás, nagymozgás, szerepjáték). Hangszerekkel, bábokkal bővítjük a játék készletet. A kognitív képességek fejlesztéséhez különböző logikai játékokat ajánlunk (kirakók, dominók, puzzle). A mindennapi meséléshez és ismeretek szerzéséhez mesélhető képeskönyvek, leporellók egyaránt megtalálhatók a csoportszobákban. Az alkotó tevékenységhez biztosítunk rajzpapírt, zsírkrétát, festéket, gyurmát, stb. A játékokat rendszeresen tisztítjuk, fertőtlenítjük, a készletet évente bővítjük és fejlesztjük.

8. AZ INTÉZMÉNYEN BELÜLI ÉS MÁS INTÉZMÉNYEKKEL TÖRTÉNŐ EGYÜTTMŰKÖDÉS

8.1. Kapcsolattartás a családdal

A gyermekek egészséges szocializációja, a személyiségfejlődése érdekében kiemelt szakmai feladat a család – bölcsőde közötti őszinte kapcsolat és jó együttműködés kialakítása, a családi nevelés segítése.

A családi és a bölcsődei nevelés közötti összhang, a szülők és a kisgyermeknevelők között kialakult bizalom, együttműködés elősegíti a gyermekek egészséges, testi, lelki és szociális fejlődését.

Mindenkor nyitottak vagyunk a kisgyermekes családok számára. A szülők a bölcsődébe való jelentkezéskor széles körű tájékoztatást kapnak a bölcsődei életéről, a szokásokról, szabályokról, a családlátogatás jelentőségéről, a beszoktatás módjáról.

Megtekinthetik a gyermekek által használt helyiségeket, a játszóudvart. Megismerhetik a gyermekük leendő kisgyermeknevelőjét.

A honlapon, faliújságokon nyújtunk információt az ellátásról, a helyi szakmai programról.

A kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formája van, mindegyik más-más szerepet tölt be, ezért párhuzamosan minél többet alkalmazunk. A közös élmények, emberi kapcsolatok és a tájékozottság nagymértékben hozzájárulhat a szülői hatékonysághoz, és segítheti a családi nevelést és a kisgyermek fejlődését.

Kapcsolattartás formái a szülőkkel:

- Bölcsőde-látogatás beszoktatás előtt, „Bölcsi-kukucs” – játékos napon való részvétel
- Családlátogatás- a családdal való kapcsolatfelvétel, a kisgyermek és a szülők otthoni környezetben való megismerése. A látogatás első időpontja a beszoktatás megkezdése előtt történik, amely a későbbi jó együttműködés feltétele. Fontos színtere a bizalmi kapcsolat megalapozásának.
- Beszoktatás (adaptáció) - szülővel együtt történő fokozatos beszoktatás, a családdal való együttműködést helyezi előtérbe.
- Napi kapcsolattartás- rövid beszélgetés reggeli érkezéskor és hazamenetelkor. Kölcsönös informálás a kisgyermek érzelmi állapotáról, hangulatáról, az őt érintő napi történésekről, változásokról.
- Egyeztetés után egyéni beszélgetés- a kisgyermek fejlődéséről való részletes, kölcsönös tájékozódás, hosszabb megbeszélést igénylő kérdések, nevelési problémák közös átgondolása.
- Szülőcsoportos beszélgetések
- Szülői értekezlet- általános, a gyermekcsoportra vonatkozó tájékoztatás. Egy nevelési éven belül 2 alkalommal /beszoktatás előtt, nevelési év vége felé/
- Indirekt kapcsolattartási formák (családi füzet, hirdetőtáblák, honlap).
- Különböző szervezett, közös programok.

8.1.1. Szülői értekezletek

A bölcsődevezető a felvétel alkalmával, majd később a napi csoportlátogatások, az egyéni beszélgetések és a szülői értekezletek alkalmával tart kapcsolatot a szülőkkel. Évente legalább két alkalommal szervez szülői értekezletet, a szülőket érintő kérdésekről. Az új szülők részére a felvétel előtti időszakban tájékoztató jellegű szülő értekezletet tart. Ismerteti a szakmai programot és a házirendet, válaszol a szülők kérdéseire.

Az első szülői értekezleten a kisgyermeknevelőkkel megállapodnak a családlátogatás időpontjában és a beszoktatások idejéről. Az óvodába kerülő gyermekek szülei számára az óvoda a beszoktatás előtt szervez tájékoztató szülői értekezletet.

8.1.2. Családlátogatás

A gyermek felvétele előtt – optimális esetben a beszoktatás előtt egy-két héttel szervezik meg a kisgyermeknevelők.

8.1.3. Napi beszélgetések a szülővel

Fontosnak tartjuk a kölcsönös tájékoztatást a bölcsődébe érkezéskor és a hazaadáskor.

Érkezéskor a szülő nyújt információt az előző nap gyermekkel kapcsolatos eseményeiről, a gyermek egészségügyi állapotáról, változásairól. Hazaadáskor a kisgyermeknevelő tájékoztatja a szülőket a gyermekről (hangulata, közérzete, társkapcsolata, beszéd, játék, mozgás, étkezés, alvás, levegőzés, önállóság, stb.)

Ügyelünk arra, hogy a beszélgetés a gyermek bevonásával történjen. A napi beszélgetések formálják a kapcsolatot és erősítik a bizalmat, lehetőséget ad a gyermek és egymás jobb megismerésére, a nevelés összehangolására.

8.1.4. Szülőcsoportos beszélgetések

A kapcsolattartásnak olyan módszere, mely lehetővé teszi, hogy az adott csoporthoz tartozó gyermekek szülei szervezett formában találkozhassanak, beszélgethessenek aktuális témákról a gyermekek fejlődésével, nevelésével kapcsolatban.

A beszélgetések célja a családi nevelés segítése, a gyermek személyiségfejlődésének, szocializációjának elősegítése. A beszélgetéseket a kisgyermeknevelők vezetik. Évente legalább két alkalommal szervezzük, a szülőkkel megbeszélte időpontokban.

A beszélgetések erősítik a partneri együttműködést, a bizalomra épülő jó kapcsolatot. Szülői közösségek alakulhatnak ki. A beszélgetés ideje alatt a gyermekek felügyeletét biztosítjuk.

8.1.5. Egyéni beszélgetések

A személyes beszélgetést igénylő kérdésekben, nevelési problémákban egyéni beszélgetést kezdeményezhet a szülő, a kisgyermeknevelő, az intézményvezető.

A közös átgondolás szakmai kompetenciát meghaladó esetében szakember bevonása is kérhető. A beszélgetés ideje alatt a gyermekek felügyeletét biztosítjuk.

8.1.6. Családi füzet

Tájékoztatás írásos formája, mely nem helyettesíti a személyes, közvetlen kapcsolattartást, de kiegészíti és megerősíti azt. Tájékoztatást nyújt a kisgyermeknevelő a gyermek fejlődéséről, a bölcsődei élet eseményeiről, a programokról, stb. A családi füzet bejegyzéseinek folyamatosságával a kisgyermek bölcsődében töltött időszakáról hagyunk nyomot a család, a kisgyermek számára.

8.1.7. Szervezett közös programok

A programok a családok igényeihez igazodó többlet lehetőségek a családi nevelés, a család - bölcsőde kapcsolatának erősítése érdekében. A program lehet családi délután, játszóház, kézműves alkotó foglalkozás, előadás, étel-, könyv-, játékbemutató, sportnap.

Az ünnepekhez, különleges napokhoz kapcsolódóan közös karácsonyi ünnepet, bölcsődei búcsúztatót rendezünk. A gyermekek a szülők biztonságot adó jelenlétében szereznek tapasztalatokat a társas helyzetekről, együtt játszhatnak szüleikkel és kortársaikkal. A szülők ötleteket kaphatnak egymástól is a neveléshez, megoszthatják tapasztalatikat egymással. Megfigyelhetik a bölcsődei élet részleteit, a napirendet, étrendet, játékkészletet.

8.2. Bölcsődén kívüli együttműködés

Bölcsődénk folyamatos kapcsolatot tart fent településünk több intézményével is. A kompetenciahatárok kölcsönös tiszteletben tartásával szoros együttműködésre épülő kapcsolatokat alakítunk ki mindazokkal az intézményekkel, melyekkel a családok kapcsolatban vannak.

8.2.1. A bölcsőde és az óvoda kapcsolata

A bölcsődei ellátás befejezése az óvodai átadás. Az átmenet segítése érdekében a bölcsőde együttműködik az Emődi Gyermekegység Óvodával. Mivel a két intézmény egy vezetés alatt áll, ezért evidens az együttműködő, egymás szakmai kompetenciáját tiszteletben tartó, elismerő szakmai kapcsolat kialakítása.

Az óvodai felvétel előtt a gyermekek szüleikkel „Oviváró” program keretein belül óvodalátogatást tesznek. A nevelők és az óvodapedagógusok információkkal segítik egymást az gyermek csoport váltásának érdekében.

8.2.2. Egyéb kapcsolatok

A bölcsőde a gyermeki jogok és a gyermekek érdekének érvényesítésének teljesítése során minden olyan intézménnyel és szakemberrel együttműködik, aki részt vesz az intézményi feladatok teljesítésében és szolgáltatást nyújt a családoknak.

- Fenntartó Önkormányzat (napi kapcsolattartás az intézményt érintő működési feladatokban az intézményvezetővel)
- Gyermekorvos
- Védőnői Szolgálat
- Család és Gyermekjóléti Szolgálat
- Kormányhivatal – Gyámügy
- B.A.Z. Megyei Pedagógiai Szakszolgálat – pszichológus
- Kamilla Korai Fejlesztő Központ - gyógypedagógus

Törekszünk kölcsönösségen alapuló szakmai kapcsolat kialakítására a környező bölcsődékkal, a Magyar Bölcsődék Egyesületével, területi szakértőivel.

9. A FELADATELLÁTÁS SZAKMAI TARTALMA, MÓDJA, A BIZTOSÍTOTT SZOLGÁLTATÁSOK FORMÁI, KÖRE, RENDSZERESSÉGE, GONDOZÁSI, NEVELÉSI, FEJLESZTÉSI FELADAT JELLEGE, TARTALMA, MÓDJA

„A gyermek, világra nyitott lény. A simogatásra simogatással, a jókedvre jó kedvvel, tevékenységre tevékenységgel felel.”

/Mérei Ferenc/

Bölcsődénk a helyi sajátosságokat és a kisgyermeknevelők egyéniségét tükröző szakmai programot készít.

9.1. A bölcsőde működési rendje

A bölcsődék nyitvatartási idejét a Fenntartó szabályozza, figyelembe véve a bölcsődébe járó gyermekek szüleinek igényeit, és a bölcsődei ellátás tapasztalatait. A napi nyitvatartási idő:

6⁰⁰ - 17⁰⁰

A teljes nyitva tartás alatt szakképzett kisgyermeknevelők foglalkoznak a gyermekekkel.

Ünnepnapokon és a hivatalos munkaszüneti napokon zárva tartunk.

Évente egy alkalommal, a Bölcsődék Napjának tiszteletére (Április 21.) nevelésmentes napot szervezünk, amikor bölcsődénkben kisgyermeket nem fogadunk.

A nyári hónapokban a bölcsőde 3 hétig zárva tart. A téli zárást (max. 4-5 nap) a szülők igényeihez igazodva a fenntartó állapítja meg. A bölcsőde zárvatatásáról a szülőket tájékoztatjuk.

9.2. Saját kisgyermeknevelői rendszer

Az egészséges személyiségfejlődés fontos feltétele az érzelmi biztonságot jelentő stabilitás. Ennek érdekében „saját kisgyermeknevelői” rendszerben dolgozunk, mely személyi állandóságot jelent a gyermekek számára a bölcsődei élet során. Ebben a rendszerben (felmenőrendszer) a saját kisgyermeknevelő szoktatja be a gyermekeket a csoportba, valamint a bölcsődébe járás időtartama alatt ő a nevelője. A gondozást az ölelkezési időben a saját kisgyermeknevelő, azon túl a társ- kisgyermeknevelő végzi.

9.3. A bölcsődei nevelés-gondozás főbb helyzetei

A nevelés-gondozás valamennyi helyzetének célja a gyermek testi-lelki harmóniájának elősegítése, melyhez hozzátartozik a személyi- és tárgyi környezettel való harmónia is, ezért a nevelés-gondozás valamennyi helyzetében lehetőséget kell biztosítani a kisgyermek számára ahhoz, hogy érdeklődésének, pillanatnyi pszichés szükségleteinek megfelelően ismerkedhessen személyi- és tárgyi környezetével úgy, hogy viselkedési mintát és segítséget kapjon optimális és sokoldalú fejlődéséhez és szocializációjához. A gondozás (testi szükségletek kielégítése) és a játék a bölcsődei élet egyenrangúan fontos helyzetei, melyekben lényeges a gyermek szabad aktivitás iránti igényének és kompetencia érzésének erősítése.

A bölcsődei élet legyen derűs, részvételre motiváló, jórészt tapasztalatszerzési lehetőségekre épülő tanulási élményeket biztosító, társas közegben zajló, interakciót ösztönző. A gyermekek számára biztosítani kell, hogy koruknak és fejlettségüknek megfelelően vegyenek részt az egyes élethelyzetek, tevékenységek előkészítésében, kiválasztásában, alakításában.

9.3.1. Gondozás

A bölcsődei nevelésre jellemző, hogy nem azonos elvárások mentén gondozzuk/neveljük a gyermekeket, hanem figyelembe vesszük az egyéni ritmusukat, fejlettségüket és a családból hozott szokásaikat egyaránt. A személyes és a szociális kompetencia kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek csecsemőkortól kezdve aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben, lehetősége legyen úgy próbálkozni, hogy közben érzi a kisgyermeknevelő figyelmét, biztatását, támogató segítségét.

Sikeres próbálkozásait a felnőtt megerősítéssel, dicséréttel jutalmazza (ez növeli az együttműködési kedvet), a sikertelenségért viszont nem jár elmarasztalás. Lényeges az elegendő idő biztosítása, mivel az egyes mozzanatok megtanulása hosszú gyakorlást igényel. A gondozás jelentős mértékben befolyásolja a szokáskialakítást és az önállósodást. A teljesítményelvárás nélküli gondozási helyzetek érvényesülését preferáljuk.

Gondozási helyzetek:

- fürdetés, mosakodás, kézmosás, fésülködés
- pelenka, WC használat
- öltözködés
- étkezés, fogmosás
- nyugodt alvás biztosítása

Biztosítjuk:

- egyéni bánásmód, gondozás közben
- nyugodt, derűs légkör, kommunikáció
- elegendő idő a kezdeményezésre és a művelet elvégzésére
- együttműködés – tiszteletben tartjuk akaratát, biztatjuk, odafigyelünk rá
- kompetenciakésztetés támogatása
- megerősítjük próbálkozásait és dicsérik – ha nem sikerül, nincs elmarasztalás
- korának megfelelő ruhadarabok (ne gátolják mozgásában)
- az eszközök elérhetősége – fésű, törölköző, fogmosó felszerelések
- saját jel – önállóságát segíti, környezetében eligazodik
- kisgyermeknevelő odafigyelése, biztatása, megerősítése, dicsérete, támogatása

9.3.2. Játék

A gyermekkor legfontosabb tevékenysége, amely segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, az értelmi, az érzelmi és a szociális fejlődését. A kisgyermeknevelő a játék feltételeinek (megfelelő hangulat, hely, idő, eszközök) biztosításával és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást.

A gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti. A játék ad elsősorban lehetőséget a társas kapcsolatok fejlődésére is. A többi gyermekkel való együttlét örömforrás a kisgyermek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését.

A gyermek játékában éli meg a világot. A kisgyermeknevelő munkája során gyermekeink életkori sajátosságainak megfelelő, derűs, alkotásra motiváló csoportszobát alakít ki – mesesarok, babakonyha, babaszoba, alkotó tevékenység. A játékeszközöket elérhető magasságban helyezi el.

A jó játéktevékenység feltételei:

- oldott, derűs légkör
- biztonságérzet
- legyen szabadon választható és elérhető
- elegendő hely, idő, játékeszköz
- nyújtson örömet

A kisgyermeknevelő feladatai a játéktevékenység kialakításában:

- megszervezi a tevékenységek körét
- kompetenciakésztetés támogatása
- előkészíti az eszközöket
- érdeklődést felkeltő környezetet teremt
- nem irányít, hanem segít, kiegészít, megerősít
- a gyermek alkotásait felhasználja a szoba, átadó díszítésére

9.3.3. Mondóka, ének

A gyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához igazodó, felelősséggel kiválasztott és alkalmazott játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok és értékes zeneművek felkeltik a kisgyermek érdeklődését, formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését, segítik a hagyományok megismerését és továbbélését. A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket keltenek, örömlélményt, érzelmi biztonságot adnak a kisgyermeknek. Az ismétlődések, a játékos mozdulatok megerősítik a zenei élményt, a zenei emlékezetet. Érzelmi alapon segítik az anyanyelv, a zenei anyanyelv elsajátítását, a személyiség fejlődését, hozzájárulnak a kisgyermek lelki egészségéhez, valamint a csoportban a derűs, barátságos légkör megteremtéséhez. A bölcsődei zenei nevelés eredményes megvalósítása lehetőséget nyújt a gyermek további zenei fejlődésére.

9.3.4. Vers, mese

A vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi-, értelmi- (ezen belül beszéd, gondolkodás, emlékezet és képzelet) és szociális fejlődésére. A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre. A verselés, mesélés, képeskönyv-nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet, így a kisgyermek számára alapvető érzelmi biztonság egyszerre feltétel és eredmény. A gyermek olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesz szert, amelyeknek megszerzésére más helyzetekben nincs lehetősége. Fejődik emberismerete, a főhőssel való azonosulás fejleszti empátiáját, gazdagodik szókincse. A mese segíti az optimista életfilozófia és az önálló véleményalkotás alakulását. A bölcsődében a népi és az irodalmi műveknek egyaránt helye van.

A mese és a vers a gyermeki igényeknek megfelelően spontán jelenik meg a bölcsődei életben, nagy hatással van a kisgyermek érzelmi, értelmi /ezen belül beszéd, gondolkodás, az emlékezet és a képzelet fejlődésére/ valamint a szociális fejlődésére.

A kisgyermeknevelő vidám, rövid mesék elmondásával, bábbal való dramatizálással a szép, tiszta beszédre nevel, és kellemes hangulatot teremt, kulturális élményt nyújt. Kedvenc mesék elmondása segíti az emlékezet és a képzelet fejlesztését.

9.3.5. Mozgás

Csecsemő- és kisgyermekkorban a mozgás alapvető formái alakulnak ki, fejlődnek. A mozgásigény rendkívül nagy, az egészséges gyermek örömmel gyakorolja a mozgást.

Mind a szobában, mind az udvaron biztosítani kell a gyermekek számára minél nagyobb mozgásteret, mozgásfejlesztő játékokat, melyek használata során gyakorolják a gyermekek az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik a mozgásuk. A játékeszközök szerepe az érdeklődés felkeltése, a mozgás aktivitás fenntartása. Fontos szempont, hogy a környezet balesetmentes legyen, a veszélyforrásokat kiküszöböljük.

Minél változatosabb mozgásra van lehetősége a gyermekeknek, annál nagyobb örömet lelik a játékban.

A nagymozgások, a szem-, kéz-, lábkoordináció, egyensúlyérzék, finommotorika – mindezeket természetes módon építjük be a gondozási-, teendőkbe, a szabad játékba.

Cél: A gyermekek mozgásigényének kielégítése, mozgáskoordinációjuk, testi fejlődésük segítése szabad mozgással és játékokkal.

Feladat: Minden gyermek számára megfelelő feltételek biztosítása a legtöbb mozgáshoz, mozgásuk fejlődéséhez. A napi mozgással a gyermekek sikerélményhez juttatása. Elegendő idő, hely és mozgásfejlesztő játékok biztosítása a megfelelő fejlődéshez.

Tevékenységek: A gyermekek számukra kialakított helyiségekben szabadon mozoghatnak. Sok nagymozgást segítő eszköz használható a kisgyermeknevelő segítségével, illetve önállóan a teremben vagy az udvaron.

9.3.6. Alkotó tevékenységek

Az öröm forrása maga a tevékenység – az érzelmek feldolgozása és kifejezése, az önkifejezés, az alkotás – nem az eredmény.

A kisgyermeknevelő a feltételek biztosításával, az egyes technikák megmutatásával, a gyermek pillanatnyi igényeinek megfelelő technikai segítséssel, az alkotókedv ébren tartásával, a gyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével, megőrzésével segítheti az alkotó tevékenységek iránti érdeklődést és a személyiségfejlődésre gyakorolt hatások érvényesülését.

Cél: Tevékenység örömeinek megtapasztaltatása, érzelmek feldolgozása és kifejezése.

Tevékenységek: nyomható eszközök használata, firkálás, gyurmázás, gyürés, tépés, ujjfestés, vastag ecsettel festés.

9.3.7. Egyéb tevékenységek

Ezek a tevékenységek valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához, az egymásról és a környezet szépségéről való gondoskodáshoz kapcsolódnak (pl. viráglocsolás... stb.). Az öröm forrásai a közös munkálkodás és a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése. A gyermekek bármikor bekapcsolódhatnak, és bármikor kiléphetnek, az önkéntesség nagyon fontos, a tevékenykedés nem lehet feladat.

A helyzetek lényeges tanulási lehetősége az egymásra épülő elemekből álló műveletsorhoz igazodással próbálkozás, az együttműködés és a feladatok megosztása. Az egyes tevékenységek fejlesztik az ízlést, a hétköznapi élet esztétikumára iránti igényességet, a mások felé fordulást, mások igényeinek figyelembe vételét és az empátiát.

Cél: az öröm forrása az „én csinálom” élményének, együttesség, a közös munkálkodás, és a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése legyen.

A gyermekek bármikor bekapcsolódhatnak, kiléphetnek, az önkéntesen választott tevékenységből. A gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti. A többi gyermekkel való együttlét örömforrás a kisgyermek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését.

9.3.8. Tanulás

A bölcsődei nevelés- gondozás területén a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük: minden olyan tapasztalat- és/vagy információszerzési folyamat tanulás, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben és/vagy a gondolkodásban.

A tanulás a gyermek korából és fejlettségéből adódó tevékenység, ill. tevékenységbe ágyazottan történik. A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés. A kisgyermekkorban tanulás színterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és kommunikáció. A tanulás formái: utánzás, spontán játékos tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelő-gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás.

Legfontosabbnak tartjuk a kisgyermekkorban tanulás terén a beszéd fejlesztését. A kommunikatív képességek a biztonságos és támogató környezetben fejlődnek a legjobban. Ezért a kisgyermeknevelő legfontosabb feladata a támogató interakciók biztosítása, /gyermek-gyermek, gyermek-felnőtt/. A teljesítményelvárás nélküli tanulás feltételeinek biztosítása, olyan tapasztalat és információszerzési folyamat, amelyben a kisgyermek megismeri önmagát és környezetét.

A tanulás színterei a természetes élethelyzetek, az együttes tevékenységek és a kommunikáció. A tanulás formái: az utánzás, a spontán játékos tapasztalat szerzés és a szokások kialakítása.

9.3.9. Ünnepek

A kisgyermek életében különös jelentőséggel bírnak az ünnepek, megemlékezések. Az ünnepek szorosabbá fűzik a családok, közösségek összetartozását, a szeretet érzését, az együttlét örömét.

Fontosnak tartjuk, hogy a gyermekek maguk is részt vegyenek a készülődésben. A mindig megújuló formában megjelenő ötletekkel fokozható a gyermekek érdeklődése.

Az ünnepi tevékenységek egy része kizárólag a gyermekcsoportban kerül megvalósításra, más részük az egész bölcsődére kiterjed. Minden ünnepi készülődés, a felfokozott várakozás erősíti az ünnep élményét, segíti az ünnepi hangulat megteremtését. Ünnepeink lehetőséget teremtenek arra, hogy a család és a bölcsőde között elmélyült kapcsolat alakuljon ki, egymás szokásait, értékrendjét jobban megismerhessük, közelítsük nevelési elveinket. Figyelembe vesszük a gyermekek életkori sajátosságait, a családok hagyományait. Az ünnepek által perspektívát adunk és a közös élmény biztosításával fokozzuk a gyermekek közösséghez tartozásának érzését.

Az esemény tartalmától függően az ünnepeinkbe, hagyományainkba szeretnénk bevonni a szülőket, ezzel biztosítani a lehetőséget biztosítani a közös ünneplésre. A közös ünnepeknek, rendezvényeknek közösségformáló, építő hatását is szeretnénk kihasználni.

Tervezett ünnepeink:

- Születésnap, névnap
- Őszi, szüreti program: szüret a néphagyományok felidézésével, gyümölcskóstolás, szürethez kapcsolódó énekek, mondókák
- Mikulás várás, ajándékozás
- Adventi készülődés: karácsonyi dekoráció, közös ének - vers, ajándékkészítés
- Farsangi kavalkád: jelmezbe öltözés, egész napot átfogó játékos ünneplés, vidám játékok, tánc
- Víz világ napja: vizes játékok
- Húsvét: udvaron tojáskeresés, nyuszi simogatás
- Föld napja: kertészkedés, virágültetés
- Anyák napi készülődés: gyermekek alkotó tevékenysége az édesanyáknak, közös ének vers, ajándékozás
- Gyermeknap: színes programok biztosításával
- Az óvodába készülő gyermekek köszöntése

9.4. A gyermekcsoportok szervezése

A bölcsődei gyermekcsoportok létszámát a 15/1998.(IV.30) NM rendelet 40.§(2) határozza meg. A rendelet értelmében a csoportlétszám legfeljebb 10-14 fő. A bölcsődei ellátás teljes időtartalma alatt igyekszünk biztosítani a személyi állandóságot, a „saját” gyermeknevelői rendszert. A gyermek a bölcsődei ellátás teljes ideje alatt lehetőleg ugyanahhoz a kisgyermeknevelőhöz jár. A saját kisgyermeknevelő szoktatja be a bölcsődébe, végzi nevelését, gondozását, figyelemmel kíséri fejlődését, számon tartja egyéni igényeit, problémáit, szokásait, rendszeresen vezeti a gyermek dokumentációit. A csoport gyermekeinek egy része, 5-7 gyermek tartozik egy kisgyermeknevelőhöz. Az úgynevezett „ölelkezési időt” (mindkét kisgyermeknevelő bent van a csoportban) elsősorban a „saját” gyermekeik nevelésére fordítják. A műszakbeosztásokat a helyi adottságok alakítják. A gyermekek soha nem maradhatnak felügyelet nélkül, még akkor sem, ha a kisgyermeknevelői létszám nem teljes.

9.5. Beszoktatás

A három éven aluli gyermekek természetes élettere a család. A hasonló korú társakkal való együttnevelkedés társadalmi igény. A szülővel történő fokozatos beszoktatás a családdal való együttműködést helyezi előtérbe. Feladatunk, hogy az igény kielégítése mellett csökkentsük azokat a problémákat, nehézségeket, amelyeket a szülőktől való elválás, a környezetváltozás okoz. Az anya vagy az apa jelenléte megkönnyíti a gyermek számára az új környezet elfogadását, elősegíti a kisgyermeknevelővel való jó kapcsolat, érzelmi kötődés kialakulását. Mérsékeli az adaptáció során mutatkozó stressz reakciókat (pl. sírás, tiltakozás, nyugtalanság, étkezési zavar, alvászavar). A szülők megismerhetik az ellátás minden részleteit, közvetlenül láthatják a nevelő munkát, a nevelői magatartást, módszereket.

A szülős beszoktatással segítjük az új környezethez, személyekhez való alkalmazkodást a gyermekek számára. A gyermektől és a szülőtől függően, maximum 2 hétig mindennapi belátogatással történik a bölcsődei élethez szoktatás.

A „saját” kisgyermeknevelő napi, és összegző feljegyzést készít az eseményekről a gyermek dokumentációjába.

A beszoktatáshoz beszoktatási tervet készítünk. Az első napokban a szükséges gondozási műveleteket a szülő végzi, hogy a kisgyermeknevelő mindent alaposan megfigyelhessen, és tudja utánozni az anyát, ezzel is megkönnyítve a gyermek életében zajló változást. A szülővel történő fokozatos beszoktatás módszerének eredményessége abban rejlik, hogy a gyermek számára a család és a bölcsőde aktív együttműködésével teremthetők meg a feltételek a bölcsődei élet elfogadására. A szülőknek legtöbbször nehezebb ez a leválási időszak, mint a gyermekeknek, ezért fontos megemlíteni, hogy a bizalom kiépítése a szülőkben legalább olyan fontos, mint a beszoktatás módszertana.

9.6. Napirend

Szakmailag jól kialakított tevékenységek, sorrend, ritmus szerint szerveződik a bölcsődei élet, amelynek kerete a folyamatos és rugalmas napirend. A napirend kialakításával a gyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, folyamatos gondozás feltételeit, megvalósítását biztosítjuk. A jól szervezett, folyamatos napirend a kisgyermek számára könnyen kiismerhető, követhető, kiiktatja a felesleges várakozási időt. A napirenden belül az egymást követő események (tisztálkodás, étkezés, alvás) a gyermek biztonságérzetét, jó közérzetét teremtik meg, mert kiszámítható, tudja mi után mi fog következni.

A napirendet évszakonként készítjük el, összehangolva a munkarenddel, nyitva tartással, a gyermekek életkori összetételével.

Akkor jó a napirend, ha a tevékenységhez szükséges pedagógiai, pszichés, időbeli és fizikai feltételek is optimálisak, a gyermek megtapasztalja, hogy a különböző tevékenységeket lehet jókedvvel, örömmel végezni. A jól szervezett napirend alapján minden nap ugyanabban az időben, sorrendben végezzük a nevelési-gondozási feladatokat.

9.7. Fejlődés jellemzői a bölcsődéskor végére

A gyermekek többsége az érés, fejlődés, a családi nevelés és a bölcsődei nevelés eredményeként a bölcsődés kor végére eléri az óvodai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget.

Az óvodaérettség jellemzői:

- Önállóan, nagyon kevés segítséggel végez el feladatokat (pl.: öltözködik, étkezik, tisztálkodik)
- Környezetében jól tájékozódik, a napirendben kiismeri magát.
- Társas kapcsolatai kialakultak, a szerepjáték kezdeti formája felfedezhető a játékában.
- Biztosan mozog, változatos és sokféle mozgásformát alkalmaz (fut, egyensúlyoz, ugrál, szökdel)
- Verbálisan kommunikál, szókincse gazdag.
- A gyermekek többsége szoba – és ágy tiszta.
- Szomatikus fejlettsége korának megfelelő.

10. AZ ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELÉNEK MÓDJA

A 15/1998. évi NM rendelet értelmében bölcsődébe a gyermek 20 hetes korától 3 éves korának betöltéséig, illetve annak az évnek december 31 napjáig vehető fel, amelyben a gyermek a 3. életévét betölti. Fogyatékkal élő gyermek az 5. életév betöltéséig, ill. annak az évnek a december 31-ig vehető fel, amelyben a gyermek az 5. életévét betölti.

A felvétel a szülő - törvényes képviselő- írásbeli kérelme alapján történik.

A Bölcsőde minden évben közzé teszi a bölcsődei felvétel módját, a felvételi kérelmek benyújtási határidejét, a felvétel rendjét.

Ebben az időszakban azon szülők gyermekeinek beiratkozását várjuk, akik szeptembertől szeretnék megkezdeni a beszoktatást.

Ezen időszakon kívül folyamatosan van lehetőség a bölcsődei kérelmek benyújtására a megüresedett férőhelyek esetén.

A bölcsődei ellátás megkezdésekor az intézmény megállapodást köt a szülővel, a törvényes képviselővel az ellátás feltételeiről.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. 42 (1) értelmében amennyiben a gyermek nem érett az óvodai nevelésre, a 4. életvének betöltését követő augusztus 31-ig tovább gondozható a bölcsődében.

A szolgáltatás igénybevétele önkéntes. A felvételi eljárás során a szülő a munkáltatói igazolást és kérelmet nyújt be, melyben igazolja, hogy a felvételi szabályzatban leírtaknak megfelel. A bölcsődei ellátást az olyan gyermekek számára biztosítjuk, akiknek szülei (nevelői, gondozói) munkahellyel rendelkeznek, vagy képzésben továbbképzésben vesznek részt, ezért gyermekük felügyeletéről nem tudnak gondoskodni.

A felvételi eljárás során a szülő a munkáltatói igazolást és kérelmet nyújt be, melyben igazolja, hogy a felvételi szabályzatban leírtaknak megfelel.

11. A SZOLGÁLTATÁSRÓL SZÓLÓ TÁJÉKOZTATÁS

11.1. Gyermekélelmezés

A közétkeztetés feladata, az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. 50. §-nak (3) bekezdése előírja, hogy „A közétkeztetésben – különös tekintettel az egészségügyi, szociális és gyermekintézményekben nyújtott közétkeztetésre – az élettani szükségletnek megfelelő minőségi és tápértékű étkezést kell biztosítani.” Bölcsődénk az ételt a saját konyhájáról kapja. Naponta négyszer biztosítunk étkezést. A gyermekek életkorának és egyéni fejlettségének megfelelő az ellátás.

Az étrendet korszerű táplálkozási elvek és konyhatechnológiai eljárások figyelembevételével szakképzett élelmezésvezető és a gyermekorvos állítja össze.

Az étlapot minden esetben kifüggesztjük a hirdetőtáblára, hogy a szülők megismerhessék.

Kérjük, hogy jelezzék előre, ha valamelyik ételből a gyermek nem fogyaszthat.

11.2. Étkezési térítési díj

A mindenkori étkezési térítési díjat, az étkezéssel összefüggő kedvezmények megállapítását magasabb jogszabály, illetve az önkormányzat helyi rendeletben szabályozza.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 151. § (5b) bekezdése alapján az ingyenes vagy kedvezményes étkeztetés jogosultsági feltételeinek a fennállását a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII.29.) Korm. rendeletben foglaltak szerint kell igazolni.

A térítési díj befizetése az Emőd Város Önkormányzat Pénzügyi Osztálya által kiadott csekken történik vagy átutalással. A befizetés egy hónapra szól. A gyermek hiányzását reggel 8.00 óráig kell jelezni a bölcsődének. Hiányzás után a gyermek érkezéséről a bölcsődét tájékoztatni szükséges, hogy számára étkezést tudjunk biztosítani.

11.3. A gyermekekről vezetett dokumentáció

Intézményi dokumentumok:

- Szakmai Program
- Szervezeti és Működési Szabályzat
- Házi rend
- Nevelési-gondozási terv
- Bölcsődei csoportnaplók
- Családi füzet a szülőknek
- Szülői értekezleti feljegyzések

Gyermekkel kapcsolatos dokumentumok:

- Bölcsődei gyermek egészségügyi törzslap
- Étkezési nyilvántartás
- Felvételi értesítő
- Értesítés ellátás megszűnéséről
- Szülői Nyilatkozat /Térítési díj fizetési kedvezmény igénybeviteléhez/

A bölcsődei nevelés- gondozás során folyamatosan dokumentáljuk a gyermekek fejlődését. A dokumentálást megfigyelési szempontsorok segítik. Alapja a tényszerűség, a hitelesség, a szakmaiság és a rendszeresség.

A gyermek fejlődését önmagához viszonyítjuk, de nem minősítjük! A dokumentumok vezetése a személyiségi jogok tiszteletben tartásával, a kezelése, tárolása az adatvédelemnek megfelelően történik.

11.3.1. Gyermek egészségügyi törzslap

Felvételkor a szülő biztosítja, kitöltését a gyermekorvos végzi. Ezt követően a kisgyermeknevelő vezeti a saját gyermekeiről. Útmutató segítségével rendszeresen írnak a gyermek érzelmi, értelmi, testi, szociális fejlődéséről, változásokról. A gyermekkel történő különleges események a betegségek, hiányzások is bejegyzésre kerülnek. A törzslap melléklete a „családlátogatási-„és a „beszoktatási jegyzet”is.

11.3.2. Családi füzet

A kisgyermeknevelő havonta tájékoztatja szülőket kisgyermeknevelői beírás formájában a gyermek teljes körű fejlődéséről, az eseményekről.

11.3.3. Bölcsődei csoportnapló

A csoport életének naponkénti rögzítésére szolgál. Kisgyermeknevelők vezetik, délelőtti - délutáni váltásban. Tartalmazza a jelenlévők névsorát, a napirendi eseményeket, szakmai tevékenységet, különleges történéseket. Rögzítik az étrendet, a levegőn tartózkodás, a szabadban altatás tényét, idejét.

11.3. 4. Napi jelentés kimutatás TAJ alapú központi nyilvántartás (KENYSZI)

A naponta gondozásban résztvevő gyermekek nevét rögzítjük.

A feladat felelősei a szakmai vezető. Az adatszolgáltatás ellenőrzését a Bölcsődék Központjának munkatársai végzik. A bölcsődei normatíva igénylésének alapja.

12. AZ ELLÁTOTTAK ÉS A SZOLGÁLTATÁST VÉGZŐK JOGAINAK VÉDELME

Gondot fordítunk a gyermekek jogainak sérthetlenségére. a szülők, törvényes képviselők és a bölcsődei dolgozók állampolgári és alkotmányos jogaira. A jogokat és a kötelességeket a „Szociális Munka Etikai Kódexe” tartalmazza.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 35.§ alapján a bölcsődei ellátásban részesülők érdekeinek védelmében az Intézmény Érdekképviseleti Fórumot működtet.

A gyermekeket védő jogok

Gyermekek és szülők jogainak védelmével kapcsolatos szabályok:

A gyermekek alapvető jogait a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény szabályozza.

A bölcsődében a nevelés a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését.

A gyermek joga, hogy

- segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéshez;
- sérülés, tartós betegség esetén a fejlődését és személyisége kibontakozását segítő különleges ellátásban részesüljön;
- a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen védelemben részesüljön;
- emberi méltóságát tiszteletben tartásuk, a bántalmazással – fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal –, az elhanyagolással szemben védelemben részesüljön;
- a hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes nevelésben-gondozásban részesüljön;
- a lelkiismereti és vallási szabadsághoz;
- nemzetiségi, etnikai és kulturális hovatartozás tiszteletben tartásához.

A gyermeki jogok védelme minden olyan természetes és jogi személy kötelessége, aki a gyermek nevelésével, oktatásával, ellátásával, törvényes képviselőnek biztosításával, ügyeinek intézésével foglalkozik. A gyermekjogi képviselő ellátja a gyermek törvényben meghatározott jogainak védelmét, érvényesítését.

A szülők jogai:

- megválaszthassa azt az intézményt, melyre gyermekét rábízta.
- megismerje az alkalmazott nevelési, gondozási elveket
- tanácsot, tájékoztatást, választ kapjon kérdéseire
- véleményt mondjon, illetve javaslatot tegyen a bölcsőde működésével kapcsolatban
- megismerje a saját gyermeke ellátásával kapcsolatos dokumentumokat.

A szülő kötelessége:

- gyermekét családban gondozza, nevelje, és a gyermeke testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges feltételeket, valamint az oktatásához és az egészségügyi ellátásához való hozzájutást biztosítsa;
- a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel és a bölcsőde munkatársaival együttműködjön;
- a fizetendő térítési díjat időben rendezze;
- a bölcsőde házirendjét betartsa;
- gyermeke jogainak érvényesítése érdekében a szükséges intézkedéseket tegye.

A személyes gondoskodást végzők jogai:

- az egészséges és biztonságos munkavégzéshez szükséges törvényi előírásoknak megfelelő munkafeltételeket;
- véleményük kinyilvánítását;
- munkájuk elismerését;
- a munkavégzéssel kapcsolatos megbecsülést;
- emberi méltóságuk és személyiségi jogaik tiszteletben tartását;
- szakmai tudásuk gyarapításának támogatását.

A bölcsődében dolgozó szakember kötelessége:

- a felkészült és lelkiismeretes munkavégzés;
- a szülőkkel való jó kapcsolat, partneri együttműködés;

- a gyermeki jogok érvényesülésének biztosítása;
- a Szociális Munka Etikai Kódexének; a Bölcsőde Szakmai Programjában és a Házirendjében megfogalmazott szakmai és adatvédelmi szabályok betartása.

13. SZAKMAI FELKÉSZÜLTSEG BIZTOSÍTÁSÁNAK MÓDJA, FORMÁI

A munkájára igényes szakember a továbbképzéseken való részvételen felül is rendszeresen képezi magát.

A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi tevékenységet végző szakemberek számára kötelező a szakmai továbbképzés, melyet az 1993. évi III. Törvény 132.§.(2). f pontja szabályoz, a részletes szabályokat a 9/2000. (VIII.4.) SZCSM rendelet tartalmazza. Rendelet írja elő a személyes gondoskodást végzők továbbképzési kötelezettségét és a teljesítés lehetőségét. A továbbképzés továbbképzési időszakban történik.

A továbbképzési időszak tartama: 4 év. A továbbképzési időszak kezdete munkaviszonyt, közalkalmazotti jogviszonyt létesítők esetében a munkába állás, a foglalkoztatás megkezdésének, illetőleg a szakképesítés megszerzésének napja.

14. ÉRDEKKÉPVISELETI FÓRUM

14.1. Az Érdekképviseleti Fórum működésének célja

- Az Érdekképviseleti Fórum (továbbiakban: Fórum) a bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek érdekeinek védelmét, képviseletét szolgálja és végzi.
- A Fórum működésének célja, hogy megteremtse a bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek szülei/törvényes képviselői, a fenntartó és az intézmény képviselői közötti együttműködés szélesebb körben értelmezett alapját.

További cél, hogy a bölcsődei ellátással kapcsolatban esetlegesen felmerülő panasz, probléma mihamarabb azon a helyen nyerjen orvoslást, ahol felmerül.

14.2. A Fórum feladata

- megismerje a bölcsőde működését, struktúráját, szakmaiságát, feltételrendszerét, szakmai céljait, működtetésének körülményeit,
- véleményt nyilvánítson a bölcsőde vezetőjénél a gyermekeket érintő ügyekben,
- a szülők/törvényes képviselők által hozzá benyújtott panaszt megvizsgálja, a hatáskörébe tartozó ügyekben döntsön, vagy tájékoztatást adjon a panasz orvoslásának lehetséges módjáról. Minderről 15 napon belül írásban tájékoztatja a panaszost.
- intézkedést kezdeményezhet a bölcsőde vezetőjénél, illetve a szervezeti felépítés szerint illetékes személynél/szervnél (intézményvezető, fenntartó, gyermekjogi képviselő, más hatáskörrel rendelkező szerv),
- a házirendben foglaltak szerint panasszal élhet a bölcsőde vezetőjénél, illetve a szervezeti felépítés szerinti kompetens személynél (intézményvezető, fenntartó) az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében, valamint a gyermeki jogok sérelme, a bölcsőde dolgozóinak kötelezettségszegése esetén.

14.3. Az Érdekképviseleti Fórum jogköre, felelőssége

Döntési jogot gyakorol:

- o a Fórum saját működési szabályainak és ügyrendjének meghatározásában, tisztségviselőinek megválasztásában,
- o hatáskörébe tartozó ügyekben.

Véleményt nyilváníthat:

- o gyermeket érintő ügyekben

Javaslatot tehet:

- o a bölcsőde alaptevékenységével összhangban végzett szolgáltatások tervezésével, működtetésével, az ebből származó bevételek felhasználásával kapcsolatban.

Panaszt tehet, illetve intézkedést kezdeményezhet:

- o a szervezeti felépítés szerinti (intézményvezető), illetve egyéb illetékességgel bíró személynél/szervnél (fenntartó, gyermekjogi képviselő, más hatáskörrel rendelkező szerv).

Egyetértési jogot gyakorol:

- o a bölcsőde házirendjének jóváhagyásánál.

15. ÉRVÉNYESSÉGI NYILATKOZAT

A Szakmai Program érvényességi ideje: 2022. szeptember 1-től a Fenntartó jóváhagyásával.

A program évente a vonatkozó jogszabályok előírásai, illetve intézményi működési változások esetén felülvizsgálandó.

A Szakmai Program melléklete:

- Megállapodás minta

16. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

A Szakmai Programot készítette: Matiz Csilla intézményvezető.

Az Emődi Gyermekálmom Óvoda és Bölcsőde Szakmai Programját az intézmény gondozói-alkalmazotti körte megismerte és elfogadta.

Emőd, 2022.06.13.

Matiz Csilla
intézményvezető

A Szakmai Programot az intézményfenntartó, Emőd Város Önkormányzat Képviselő-testülete a 74/2022 (VI.30) számú határozatával jóváhagyta.

Emőd, 2022. június 30.

Fekete Tibor
polgármester

1. számú mellékelet

MEGÁLLAPODÁS

a gyermekek napközbeni ellátása/bölcsődei ellátás igényléséhez

mely létrejött egyrészről az Emődi Gyermekápoló Óvoda és Bölcsőde (3432 Emőd, Geleji u. 21.; ágazati azonosító:), mint bölcsődei ellátást végző intézmény vezetője, másrészről szülő (törvényes képviselő) között, nevű gyermek bölcsődei elhelyezése tárgyában.

1. A törvényes képviselő személyazonosító adatai:

Név:.....

Születési hely, idő:.....

Édesanyja születési neve:.....

2. A gyermek személyes adatai:

Név:

Születési hely, idő:,évhónap

Édesanyja születési neve:.....

Lakcím:.....

TAJ száma:.....

3. A bölcsődei ellátás kezdete:évhónaptól

4. A bölcsődei ellátás időtartama:határozatlan*határozott*

(a gyermek 3. életévének betöltéséig, a bölcsődei gondozási-nevelési év végéig, de legfeljebb a gyermek 4. életév betöltését követő augusztus 31-ig. - Gyvt. 42.§(1))

Igénybevétel módja: önkéntes* javasolt.*

/ védőnő, gyermekorvos, gyermekjóléti szolgálat, gyámügy/

*A megfelelő aláhúzendó.

A bölcsődében TAJ alapú elektronikus nyilvántartás működik a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal alapján, melyről a szülő tájékoztatást kap.

/TAJ szám alapján vannak nyilvántartva a rendszerben, napi jelentési kötelezettségünk van a gyermekekről/.

5. A bölcsődei ellátás keretében az intézmény biztosítja a gyermek számára a

1. szakszerű, gondozást, nevelést, testi-lelki szükségletek kielégítését, fejlődését és a szocializáló segítségét,
2. a szülővel való fokozatos beilleszkedés lehetőségeit,
3. napi négyeszeri étkezést,
4. fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezetet,
5. egészségvédelmet, egészségnevelést, kulturhigiénés szokások kialakulásának segítségét,
6. egyéni bánásmódot
7. megfelelő időt a szabadban való tartózkodáshoz,
8. személyes higiénét
9. korcsoportnak megfelelő játékeszközöket,
10. bölcsődei orvosi ellátást,
11. óvodai életre való felkészítést,
12. felmerülő probléma esetén a segítségnyújtás lehetőségeit, a szolgáltatások elérhetőségeit.
13. a sajátos nevelési igényű gyermekek egyéni fejlesztését a feltételekkel rendelkező bölcsődében
14. a táplálékallergiás gyermekek étkeztetését a bölcsődében.

6. A bölcsőde a szülő számára biztosítja:

1. a házirend és az ellátás megismertetését,
2. a beszoktatáshoz, adaptációhoz szükséges időt, feltételeket,
3. tájékoztatást a gyermekével napközben történt eseményekről,
4. rendszeres betekintést a gondozónő által vezetett, gyermek fejlődését nyomon követő dokumentációba
5. szülőcsoportos beszélgetéseket, egyéni beszélgetéseket gondozónővel, vezetővel
6. tájékoztatók, étrendek megismertetését
7. gyermekük játéktevékenységébe való betekintést
8. a bölcsőde által szervezett nyílt napokon való részvételt
9. a panaszjog gyakorlását
10. a személyes adatok védelmét, a titoktartást.

7. A térítési díj fizetésével kapcsolatos tudnivalók

Az intézményi térítési díj és személyi térítési díj megfizetésére vonatkozó szabályokat Emőd Város Önkormányzat Képviselő-testületének 16/2016. (XII.13.) Önkormányzati Rendelete (továbbiakban Rendelet) szabályozza.

A személyi térítési díj a Rendelet 5.§-a alapján kerül megállapításra. A személyi térítési díjkedvezmény mértékének megállapításánál a Gyvt. 150.§ (2) (3) bekezdés b) c) pontja, az ingyenes ellátásra való jogosultság megállapításánál a Gyvt. 150.§ (6) bekezdés a) b) c) d) e) pontja az irányadó.

Az ellátást igénylő tudomásul veszi, hogy:

- A Gyvt. 151.§ (3). bekezdése alapján a bölcsődei ellátást igénybevevő gyermekeknek az intézményi étkeztetés térítési díja (napi négyeszeri étkezés esetén) bruttó Ft/ fő / nap.
- Önkormányzat a bölcsődei ellátás keretében nyújtott gondozásért Ft / fő / nap összegű (áfa-mentes) intézményi térítési díjat állapít meg.

A 328/2011. (XII.29.) Korm. rendelet alapján a gyermekétkeztetés normatív kedvezmények igénybevételéhez szükséges NYILATKOZAT kitöltésével a szülő büntetőjogi felelőssége tudatában nyilatkozik az ingyenes étkezésre való jogosultságáról, illetve fizetési kötelezettségéről.

A fizetésre kötelezett személy neve, lakcíme:

A térítési díj befizetése- havonta- az Emőd Város Önkormányzat Pénzügyi Osztálya által kiadott csekken vagy átutalással történik. Az ügyintéző írásban keresi fel azt a szülőt, akinek térítési díjhátralék fizetési kötelezettsége van.

8. A szülő tudomásul veszi, hogy:

- a bölcsőde házirendjét betartja
- az ellátás igénybevételéhez szükséges igazolásokat, dokumentációkat beszerzi
- együttműködik a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel
- a térítési díjra vonatkozó előírásokat betartja
- a megállapodásban foglalt, az intézmény részéről fennálló kötelezettségek elmulasztása esetén a szülő panaszával a bölcsődében működő Szülői Fórumhoz, az intézményvezetőhöz /telefonszám: +36 30785 9082/, a bölcsőde fenntartójához /telefonszám: 46/476-206/ a B.A.Z. Megye Gyermekjogi képviselőjéhez /telefonszám +36 20489 9625/ fordulhat.

A szülő tudomásul veszi, hogy megszűnhet az ellátás:

- ha a gyermek betöltötte a 3. életévét és az óvoda átveszi
- ha a gyermek betöltötte a 3. életévét és a bölcsődei gondozási-nevelési év végéhez ért, vagy a 4. életév betöltését követő augusztus 31-én,
- sajátos nevelési igényű gyermekek esetében az ellátás a gyermek 6. életévének betöltését követő augusztus 31-én,
- ha a felvételt követően a szülő a gyermeke részére a bölcsődei ellátást egybefüggően 15 napon át, bejelentés nélkül – igazolatlanul - nem veszi igénybe
- ha az ellátás szüneteltetését írásban nem kéri 8 napon belül
- ha a gyermekorvos szakvéleménye szerint egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható, illetve ha magatartás zavara veszélyezteti a többi gyermek fejlődését, és erről a gyermekorvos, a gyógypedagógus, kisgyermeknevelő, szükség esetén pszichológus véleménye alapján szakvéleményt alakít ki.
- ha a gyermek gondozása, nevelése a bölcsődei keretek között már nem megoldható.
- ha a bölcsődei integráció már nem tölti be a kívánt szerepét.

A szülő nyilatkozik arról, hogy a bölcsődevezető által adott tájékoztatást, amely a:

- bölcsődei ellátás tartalmáról, feltételeiről,
- az intézmény által vezetett nyilvántartásokról,
- a gyermekek fejlődéséről vezetett dokumentumokról,
- az érték megőrzés módjáról, az intézmény házirendjéről,
- a panaszjog gyakorlásának módjáról,
- a fizetendő térítési díjról szól tudomásul vettem és megértettem.

Továbbá:

1. engedélyezem a gyermekem kisgyermeknevelőjének, hogy gyermekem lázas állapotátlázcsillapító beadásával csökkenthetik, amíg érte jövök.
2. tudomásul veszem, ha adatainkban (személyes adatok, lakcím, munkahely) változás következik be, azt a bölcsődevezetőnek 8 napon belül jelzem.
3. amennyiben gyermekünk hazaviteléről akadályoztatásunk esetén nem tudunk időben gondoskodni, úgy kérjük az alább felsorolt személy(ek) értesítését, ill. hozzájárulunk, ahhoz, hogy gyermekünket bármelyiküknek kiadják:

Név :

Lakcím :

Telefonszám :

Meghatalmazott aláírása :

Név :

Lakcím :

Telefonszám :

Meghatalmazott aláírása

Jelen megállapodás a gyermek ellátásának megszűnésével automatikusan hatályát veszti.

A Megállapodást és a tájékoztatást a felek - mint akaratukkal mindenben megegyező-tudomásul vették és aláírták.

Emőd, 20..... év..... hó..... nap.

.....
ellátást igénylő szülő / törvényes képviselő

Sz. ig. sz:

.....
ellátást igénylő szülő / törvényes képviselő

.....
intézményvezető

Sz. ig. sz:

Ellátás megszűnésének dátuma: Emőd, év hó nap

.....
szülő (törvényes képviselő)

.....
intézményvezető által
meghatalmazott bölcsődevezető